

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เลขที่ 113 ตำบล คลองหนึ่ง อำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทร.02-564 -6700 ต่อ 3324, 3330 โทรสาร 02- 564 - 6572 E- MAIL prs@biotec.or.th

Fact Sheet

โครงการหมู่บ้านแม่ข่าย วทน. บ้านคอกวัว : หมู่บ้านข้าวหอมชลสิทธิ์

ช่วงปี 2556 พื้นที่ ต.ชัยบุรี อ.เมือง จ.พิจิตร ประสบปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน เนื่องจากพายุฝน ทำให้ปริมาณน้ำในคลองไหลเอ่อล้น เข้าท่วมบ้านเรือนและพื้นที่เกษตรกรรม สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง ในครั้งนั้นมีประชาชนได้รับผลกระทบ รวม 11 อำเภอ 57 ตำบล 499 หมู่บ้าน โดยเฉพาะพื้นที่นาข้าว ซึ่งมีการเพาะปลูกกันมากในเขต อ.เมืองพิจิตร และ อ.คอนขุ่น ได้รับความเสียหาย 25,054 ไร่ เกษตรกร 2,383 ราย

จากปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร (อบจ.พิจิตร) ได้เข้ามาช่วยเหลือ โดยขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ ทุนน้ำท่วมฉับพลัน จากมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้น้อมเกล้าถวายเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ ซึ่งเป็นสายพันธุ์ข้าวที่พัฒนาขึ้นให้มีคุณสมบัติทนน้ำท่วม แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 3 ตัน เพื่อพระราชทานต่อไปยังเกษตรกร จังหวัดพิจิตร

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร ได้มอบเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทาน ให้กับเกษตรกรในเขต อ.เมือง อ.คอนขุ่น และ อ.ป่าพะยอม จ.พิจิตร รวม 94 ราย เพื่อนำไปปลูกในพื้นที่ 413 ไร่ นอกจากนี้ เพื่อความยั่งยืนในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ ใช้ในพื้นที่ สวทช. ร่วมกับ อบจ.พิจิตร จึงดำเนิน “โครงการหมู่บ้านแม่ข่าย วทน. บ้านคอกวัว : หมู่บ้านข้าวหอมชลสิทธิ์” ที่ ต.ชัยบุรี อ.เมือง จ.พิจิตร ซึ่งจะเป็หมู่บ้านแม่ข่ายในด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ โดยมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำนา เพื่อให้ได้ข้าวที่มีความปลอดภัย และเป็นการยกระดับประสิทธิภาพการทำนา เพื่อการขยายผลไปสู่หมู่บ้านอื่นต่อไป

บ้านคอกวัว เป็นหมู่บ้านที่ได้รับการพิจารณาเป็นหมู่บ้านแม่ข่ายในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ เพื่อสนับสนุนให้ชาวนาในเขตอำเภอเมืองพิจิตร คอนขุ่น ปากพะยอม และเขตอื่นๆ ในจังหวัดพิจิตรที่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วมนาข้าว เริ่มดำเนินงานในปี 2558 ซึ่งปกติชาวนาในพื้นที่ภาคใต้ต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากภูมิภาคอื่น ทำให้มีต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวสูง อีกทั้งยังอาจได้เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้คุณภาพ

ตั้งนั้นในช่วงแรกของการดำเนินงานโครงการฯ ได้ผลักดันให้ชาวนาในบ้านคอกวัว รวมตัวกันตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์เป็นผลสำเร็จ มีจำนวนสมาชิก 23 ราย สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์ได้ประมาณ 27 ตัน จากสมาชิก 3 ราย สามารถขายเมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับโรงสีได้มูลค่ากว่า 240,000 บาท และมีบางส่วนที่กลุ่มฯ เก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ในฤดูถัดไป

การดำเนินงานในอนาคต จะเป็นการผลักดันให้กลุ่มฯ ได้รับความมาตรฐาน Good Agricultural Practice (GAP) สำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และจัดหาเครื่องจักรอุปกรณ์สำหรับการพัฒนาคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชนเอง เพื่อการจัดจำหน่ายต่อไป

ผลจากการดำเนินโครงการหมู่บ้านแม่ข่าย วทน. บ้านคอกวัว : หมู่บ้านข้าวหอมชลสิทธิ์ฯ สามารถส่งมอบเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมชลสิทธิ์และพันธุ์หอมวาริน ระดับขยายให้กับกลุ่มเกษตรกร ในเดือนมีนาคม 2559 จำนวน 1,125 กิโลกรัม ซึ่งเกษตรกรจะได้นำเมล็ดพันธุ์นี้ไปปลูกในพื้นที่ต่อไป

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้าวหอมชลสิทธิ์ เป็นการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ข้าว IR57514 มีคุณสมบัติทนต่อน้ำท่วมฉับพลัน กับพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 โดยใช้เครื่องหมายโมเลกุลที่เกี่ยวข้องกับยีนทนน้ำท่วมและคุณภาพการหุงต้มในการคัดเลือก ข้าวหอมชลสิทธิ์มีกลิ่นหอม ทนน้ำท่วมฉับพลันในทุกระยะการเจริญเติบโต ทนอยู่ในน้ำได้นาน 2 – 3 สัปดาห์ ไม่ไวต่อช่วงแสงทำให้ปลูกได้มากกว่า 1 ครั้งต่อปี ผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 800 กิโลกรัมต่อไร่

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

นายไพรัตน์ ปัญญารักกิจ

งานประชาสัมพันธ์ ไปโอเทค สวทช.

โทร. 02-564-6700 ต่อ 3330 มือถือ 085-902-5541

โทรสาร 02-564-6572

นายสมศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ

ผู้จัดการ งานถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและพัฒนางานวิสาหกิจชุมชน

หน่วยบริการเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบท ไปโอเทค สวทช.

โทร. 025646700 ต่อ 3627

<http://www.biotec.or.th>

<https://www.facebook.com/BIOTECHAILAND>

<https://twitter.com/BIOTECHailand>